

บทความวิชาการ (Academic Article)

การประเมินทักษะทางดนตรีระดับอุดมศึกษา

THE ASSESSMENT OF MUSIC SKILLS FOR HIGHER EDUCATION

Received: June 26, 2020

Revised: August 29, 2020

Accepted: September 2, 2020

นำทิพย์ งามงามนิช^{1*} และวิชญ์ บุญรอด²

Namthip Ongardwanich^{1*} and Vich Boonrod²

^{1,2}มหาวิทยาลัยนเรศวร

^{1,2}Naresuan University, Phitsanulok 65000, Thailand

*Corresponding Author, Email: namthipo@nu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้ผู้เขียนได้ทำการศึกษาระบวนการวัดและประเมินผลทักษะทางดนตรีของระดับอุดมศึกษา โดยการมุ่งเน้นศึกษาแนวทางการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง หรือการวัดและประเมินผู้เรียนจากสถานการณ์จริง และจะนำเสนอผลของการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในประเด็นที่ครอบคลุม ดังนี้ 1) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อมุ่งเน้นการเรียนรู้และพัฒนา มากกว่าการสรุปผล 2) การเรียนการสอนในระดับชั้นอุดมศึกษา ควรพัฒนาทั้งพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะรอบด้านในการต่อยอดเป็นวิชาชีพได้ในอนาคต 3) การวัดและประเมินผลทักษะทางดนตรีในระดับอุดมศึกษา ควรมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนการสอนและ ขั้นตอนการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาทั้งกับผู้สอนและผู้เรียน และ 4) การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมจากใช้กระบวนการคิดที่ซับซ้อน โดยการบูรณาการทักษะทางดนตรีและความรู้เข้าด้วยกันเพื่อเป็นแนวทางและประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาดนตรีให้มีประสิทธิภาพต่อไป

คำสำคัญ: การวัดและประเมินผล การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ทักษะทางดนตรีระดับอุดมศึกษา

Abstract

In this article, the author studies the process of measuring and evaluating tertiary musical skills which emphasizes on the authentic assessment, the assessment in the real situation. The study explores many issues including 1) The assessment which should focus on the assessment for learning and development more than the assessment of learning or summative assessment; 2) The instruction of higher education which should cover all domains, including Cognitive domain, Psycho-monitor domain

and Affective domain, to prepare students for applying comprehensive skills in the future career; 3) The assessment in higher education should be relevant to the objectives of instruction and learning orders and also lead to the improvement of both the instructors and the students; 4) The authentic assessment purposes the students to express their behaviors through complex thinking process by integrating music skills and knowledge to be a guideline and benefit in the development of music teaching and learning to be more effective.

Keywords: Assessment, Authentic Assessment, Music Skills for Higher Education

บทนำ

โลกปัจจุบันเป็นยุคที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในหลายๆ ด้าน อย่างในด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ซึ่งได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางกระบวนการที่คนต่างๆ ทำให้แนวทางในการปฏิบัติต่างๆ ในอดีตไม่อาจนำมาใช้ให้เกิดประสิทธิผลที่เป็นเชิงบวกให้กับสังคมในยุคปัจจุบันอีกต่อไปได้เช่นเดิม ซึ่งปัจจุบันการเรียนรู้จะมุ่งเน้นที่การสร้างองค์ความรู้และเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลง และจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น รวมทั้งสร้างการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทำการปฏิบัติตามสถานการณ์จริงเพื่อให้เกิดทักษะ (Skills) โดยกระบวนการเรียนรู้ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล (Buathong, 2017) ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาหลักสูตรการสอนให้มีประสิทธิภาพ และพัฒนาผู้สอนให้สามารถออกแบบกระบวนการเรียนการสอน วัตถุประสงค์การสอน การประเมินความพร้อมของสื่อ ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน การปรับแก้วัตถุประสงค์ ให้มีความตอบสนองและเหมาะสมต่อผู้เรียน รวมทั้งการพัฒนาตัวผู้เรียนให้ทราบถึงความก้าวหน้าของตนเอง เพื่อพัฒนาความสามารถให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ (Ritjaroon, 2012)

ทักษะทางดนตรี เป็นอีกหนึ่งทักษะที่สำคัญต่อการพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งในด้านการวัดและประเมินผลทักษะทางดนตรีในระดับอุดมศึกษาได้มีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนสามารถเกิดความรู้และทักษะในการปฏิบัติที่ครอบคลุม ทั้งด้านทฤษฎีดนตรี ด้านทักษะการปฏิบัติดนตรี และเจตคติเชิงบวกทางดนตรี เช่น รสนิยม ความชื่นชอบ หรือความสนใจต่อดนตรี เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะติดตัวที่จะสามารถนำไปประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Meearsa & Suttachit, 2017) ซึ่งการวัดและประเมินผลทักษะทางดนตรีควรมีการวัดผลจากทักษะที่เกิดขึ้นจริงเพื่อนำไปพัฒนาต่อยอดได้มากกว่าการประเมินจากความรู้ความจำ โดยสิ่งนี้มีความเกี่ยวข้องกับแนวคิดการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ซึ่งเป็นการประเมินความสามารถของผู้เรียนในการปฏิบัติในสถานการณ์จริง หรือใกล้เคียงกับความเป็นจริง เพื่อแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมและทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนที่ได้แสดงออกจากการใช้ทักษะการคิดที่ซับซ้อน หรือการบูรณาการทักษะทางดนตรีและความรู้เข้าด้วยกัน โดยในบทความนี้เป็นผลจากการที่ผู้เขียนได้ทำการศึกษาการวัดประเมินผลทักษะทางการปฏิบัติทางด้านดนตรี รวมทั้งวิเคราะห์แนวคิด

การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เพื่อนำเสนอแนวทางการวัดและประเมินผลทักษะทางดนตรีระดับอุดมศึกษาที่สามารถนำมาประยุกต์และปรับใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อการเรียนการสอนวิชาดนตรีต่อไป

การเรียนการสอนดนตรีในระดับอุดมศึกษา

ในการเรียนการสอนดนตรีในระดับอุดมศึกษา จะมุ่งเน้นการพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในทฤษฎีดนตรี การเรียบเรียงเสียงประสาน และความสำคัญของดนตรีในมุมมองต่างๆ รวมถึงเทคนิคและวิธีการในการปฏิบัติเครื่องดนตรีต่างๆ ในขั้นสูง เพื่อเป็นฐานความรู้ที่ให้ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานทางด้านดนตรีและต่อยอดไปประกอบอาชีพในอนาคตได้ (Meearsa & Suttachit, 2017) ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการศึกษาของ Bloom and Krathwohl (as cited in Adams, 2015) ที่ได้กล่าวถึงรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้ง 3 แบบ ได้แก่ 1) การสอนที่พัฒนาพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) โดยเน้นการพัฒนาทักษะทางสมองและสติปัญญาของผู้เรียน เช่น การสอนสาระเนื้อหา ทฤษฎีดนตรี การอธิบายประวัติศาสตร์ทางดนตรี 2) การสอนที่พัฒนาทักษะพิสัย (Psycho-Motor Domain) โดยเน้นทักษะเชิงปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของระบบร่างกาย เช่น การปฏิบัติดนตรี ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนที่พัฒนาทักษะทางด้านดนตรีโดยตรงให้แก่ผู้เรียน และ 3) การสอนที่พัฒนาด้านจิตพิสัย (Affective Domain) เน้นการพัฒนาด้านจิตใจ และทัศนคติในการเรียนดนตรี เช่น รสนิยม ความชอบ การมองดนตรีในเชิงสุนทรียศาสตร์ ซึ่งต้องเกิดจากการปลูกฝังค่านิยมให้ผู้เรียนซึมซับอย่างต่อเนื่อง โดยผลลัพธ์ของรูปแบบการสอนทั้ง 3 แบบนี้จะตอบจุดประสงค์ที่ต่างกัน ซึ่งส่งผลให้การวัดและประเมินผลทักษะทางดนตรี จะต้องมีความสอดคล้องกับรูปแบบการสอนดนตรีในแบบนั้นๆ เพื่อให้การตอบสนองและเกิดประสิทธิภาพกับผู้เรียนเป็นที่สุด (Madsen et al., 1992)

สิ่งสำคัญในการเรียนดนตรีในระดับอุดมศึกษาอีกปัจจัยหนึ่ง คือ การมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่พร้อมนำไปประกอบอาชีพในอนาคตได้ เช่น ครูสอนดนตรีในโรงเรียน นักดนตรีอิสระ ศิลปิน หรือผู้ทำงานเบื้องหลังทางด้านดนตรี ซึ่งอาชีพเหล่านี้ผู้เรียนจำเป็นต้องมีทักษะรอบด้านเพื่อบูรณาการให้เกิดความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านดนตรีอย่างถ่องแท้ โดยผู้เขียนจะทำการยกตัวอย่างระดับขั้นตอนการพัฒนาการเรียนรู้ทักษะทางดนตรี ตามแนวคิดของ Bloom's Taxonomy 7 ระดับ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 ขั้นตอนการพัฒนาการเรียนรู้ทักษะทางดนตรี 7 ระดับ ตามแนวคิดของ Bloom's Taxonomy

ขั้นตอนการเรียนรู้	ความหมาย	การเรียนรู้ดนตรี
1. การรับรู้ (Perception)	การรับรู้ขั้นแรกของการกระทำทางกล้ามเนื้อ และรับรู้ถึงสภาพแวดล้อมต่างๆ ผ่านประสาทสัมผัส	เป็นการเรียนรู้ดนตรีขั้นต้นเพื่อปูพื้นฐาน เช่น การทำความรู้จักเครื่องดนตรีที่จะปฏิบัติ หรือ การฝึกการปฏิบัติเครื่องดนตรีพื้นฐานง่าย ๆ เช่น คีย์บอร์ด หรือ ซลุ่มรีคอร์ดเดอร์ (Recorder)
2. การเตรียมพร้อม (Set)	เตรียมตนเองทั้งด้านสมอง ร่างกาย และจิตใจ ในการเรียนรู้สิ่งใหม่	เตรียมพร้อมเปิดรับการเรียนรู้เพื่อการปฏิบัติดนตรี และเตรียมเครื่องดนตรีให้พร้อม เช่น การตั้งเสียงให้ถูกต้อง ทำทางในการปฏิบัติ หรือการเปิดใจในการรับรู้ประเภทของดนตรีใหม่ๆ
3. การตอบสนองที่มีการนำ (Guided Response)	เป็นขั้นแรกของการพัฒนาทักษะทางปฏิบัติ เน้นการแสดงออกทางทักษะที่ซับซ้อนขึ้นภายใต้คำแนะนำของผู้สอน	ผู้เรียนเริ่มปฏิบัติดนตรีได้ซับซ้อนในระดับที่สูงขึ้น ภายใต้การกำกับดูแล และชี้แนะของผู้สอน
4. การสร้างกลไก (Mechanism)	การฝึกปฏิบัติจนเกิดเป็นพฤติกรรม สามารถนำความรู้มาปรับใช้กับสถานการณ์ใหม่ได้อย่างเหมาะสม	ผู้เรียนปฏิบัติดนตรีได้ชำนาญมากขึ้นจนสามารถปรับเทคนิคจากการฝึกซ้อมให้เหมาะสมกับสถานการณ์และความมั่นใจของตนเองได้
5. การตอบสนองที่ซับซ้อน (Complex Overt Response)	การปฏิบัติสิ่งที่ยุ่ยากและซับซ้อนมากขึ้น หากมีทักษะเพียงพอจะสามารถปฏิบัติได้อย่างราบรื่น	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติดนตรีได้อย่างชำนาญ และปฏิบัติในระดับที่ซับซ้อนขึ้นได้ รวมทั้งสามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีได้ตั้งแต่ 2 เครื่องขึ้นไป
6. การดัดแปลงให้เหมาะสม (Adaptation)	การเปลี่ยนแปลงวิธีการปฏิบัติเมื่อเผชิญสถานการณ์ใหม่ หรือปัญหาใหม่	ผู้เรียนสามารถนำความชำนาญจากการปฏิบัติดนตรีมาประยุกต์ให้เกิดสิ่งใหม่ เช่น การด้นสด (Improvisation) หรือ การเรียบเรียงเสียงประสาน (Arrange) ที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น
7. การริเริ่มใหม่ (Origination)	เป็นขั้นสูงสุดของการเรียนรู้ คือ การนำทักษะที่เรียนมาไปสร้างสรรค์ต่อยอด เพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ได้	ผู้เรียนสามารถนำทักษะและความชำนาญมาดัดแปลงและต่อยอดเป็นผลงานเพลง รวมถึงสามารถประพันธ์หรือสร้างสรรค์ผลเพลงที่มีคุณภาพต่อหน้าสาธารณชนได้

การวัดผลและประเมินผลทักษะทางดนตรีระดับอุดมศึกษา

การวัดและประเมินผลทางด้านดนตรีในปัจจุบัน จะมุ่งเน้นการวัดและประเมินผลโดยการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนที่พิจารณาจากพัฒนาการ ความประพฤติ และการสังเกตพฤติกรรมในการเรียนการสอน การเข้าร่วมกิจกรรม และการทดสอบในกระบวนการเรียนการสอนทางด้านความรู้และทักษะการปฏิบัติ โดยมีการใช้เครื่องมือการวัดประเมินที่หลากหลาย เพื่อประเมินความรู้ความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเหมาะสมและประเมินได้ตามสภาพที่เกิดขึ้นจริง (Sisiadngam et al., 2019) ซึ่งการวัดและประเมินผลทางดนตรีสามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ การวัดประเมินผลสาระทางดนตรี การวัดประเมินผลทักษะทางดนตรี และการวัดประเมินผลเจตคติทางดนตรี เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการรูปแบบการเรียนการสอนในข้างต้น

ในการวัดและประเมินผลทักษะทางดนตรีในระดับอุดมศึกษา นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการเรียนรู้รายวิชาดนตรีและมีความแตกต่างจากระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากเป็นระดับการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถต่อยอดจากความรู้ในการเรียนการสอนเพื่อนำไปประกอบเป็นวิชาชีพได้ รวมทั้งเน้นการปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะทางด้านดนตรีขั้นพื้นฐานไปสู่ขั้นสูงได้ ดังนั้น การวัดและประเมินผลจึงต้องใช้ความลุ่มลึกเพื่อให้ได้ผลการประเมินที่สามารถเชื่อมโยงกับทั้งผู้เรียนและผู้สอน รวมถึงทุกปัจจัยต้องมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันจึงจะเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ และยังเป็นการสะท้อนผลจากการเรียนการสอนไปสู่ทั้งตัวผู้สอนและผู้เรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งในแง่ของการเรียนการสอนและการฝึกซ้อมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ (Brophy, 2019) โดยมีงานวิจัยที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลทักษะทางด้านดนตรีของผู้เรียน อย่าง Fuller (2014) ได้ศึกษาความสำคัญของการประเมินผลทักษะทางดนตรีของผู้สอนรายวิชาดนตรีที่มหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 22 แห่ง โดยออกแบบผลสำรวจที่เรียกว่า Qualtrics Survey ผลจากการศึกษา พบว่า ผู้เรียนและผู้สอนส่วนใหญ่มีความต้องการต่อกระบวนการวัดและประเมินผลทางดนตรีที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้สอนประเมินคุณภาพการสอนของตนเอง ช่วยในการปรับปรุงและพัฒนาการสอน รวมทั้งยังสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนไปพร้อมๆ กันได้ นอกจากนี้ Leung et al. (2009) ได้ทำการศึกษาปัจจัยต่างๆ สำหรับการประเมินทักษะทางด้านดนตรี ซึ่งผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่สำคัญในการวัดและประเมินผล คือ การประเมินตามมุมมองแบบกว้าง (Macro View) ซึ่งหมายถึง การประเมินให้เห็นถึงภาพรวมทั้งหมดในการปฏิบัติของผู้เรียน รวมถึงการพิจารณาจากเทคนิคในการปฏิบัติของผู้เรียน แต่โดยส่วนใหญ่ผู้ประเมินจะมุ่งเน้นทักษะทางเทคนิคมากกว่า เนื่องจากมีจุดประสงค์และกรอบการวัดที่ชัดเจน ซึ่งทำให้สามารถประเมินผู้เรียนได้แม่นยำและยังสามารถให้คำแนะนำให้กับผู้เรียนเพื่อนำไปพัฒนาต่อยอดได้

กระบวนการทางการวัดประเมินผล ควรมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การสอนและใช้วิธีในการประเมินที่หลากหลายตามลักษณะการสอนที่ต่างกัน ซึ่งจะสามารถสะท้อนทักษะทางพฤติกรรมของผู้เรียนได้ (Scott, 2004; Wiggins, 2001) นอกจากนี้ การวัดประเมินผลที่ครบตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ จะสามารถเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความต้องการในการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ (Suttachit, 2012) รวมทั้งกระตุ้นให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้สอนควรเปิดกว้างให้ผู้เรียนร่วมวัดประเมินผลตนเองหรือเพื่อนร่วมชั้น เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้

ผู้เรียนได้ทำการฝึกทักษะในการประเมินเบื้องต้นและฝึกประสบการณ์ในการแสดงความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์อีกด้วย (Taebel, 1990)

วิธีการในการวัดประเมินผลทักษะทางด้านดนตรีส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบการสังเกต ซึ่งเป็นการประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการวัดและประเมินผลตามความเป็นจริง (Authentic Assessment) โดยมีแบบประเมินแบบการจัดอันดับ (Rating Scale) เป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินผลทักษะทางด้านดนตรี ซึ่งควรกระทำทั้งแบบทางการและไม่เป็นทางการตลอดการจัดการเรียนรู้ (Dunbar, 2016) และควรใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การวัดประเมินผลจากการแบ่งกลุ่มย่อย (Studio Class) หรือการประเมินตนเอง (Self-Assessment) โดยช่วงระยะเวลาในการจัดการวัดและประเมินผลควรมีความเหมาะสม ไม่มาก หรือน้อยครั้งจนเกินไป และมีความยืดหยุ่นเพื่อปรับตามสถานการณ์ และต้องครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นทักษะทางการปฏิบัติ หรือทักษะพิสัย เพื่อให้เกิดการปฏิบัติจริงและเรียนรู้เพื่อพัฒนาต่อยอดจากการผลการประเมิน และไม่ควรตัดสินผู้เรียนโดยใช้เกณฑ์ที่ไม่ยืดหยุ่น แต่เป็นการสะท้อนให้เกิดการพัฒนาต่อไป (Denis, 2018)

การวัดและประเมินมักถูกกล่าวถึงคู่กัน เนื่องจากการวัดผลเป็นการวัดสิ่งที่เกิดขึ้นในเบื้องต้น ตามด้วยการนำค่าที่วัดได้มาประเมินผลโดยการวิเคราะห์ผลเชิงคุณภาพ โดยการวัด (Measurement) คือ การตัดสินข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้เกณฑ์และเครื่องมือวัดที่เหมาะสม ผลที่ได้มักเป็นระบบตัวเลข ซึ่งสามารถนำมาใช้ประเมินผลได้ต่อ ส่วนการประเมิน (Evaluation) คือ การนำผลของการวัดเชิงปริมาณมาใช้เป็นข้อมูลเพื่อการตัดสินคุณภาพของการวัดผลนั้นๆ เพื่อใช้เปรียบเทียบและประเมินค่าได้ และการประเมินผล (Assessment) คือ กระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียน หมายถึงการวัดผล (Measurement) และประเมินผล (Evaluation) โดยเป็นการรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพมาประเมินเพื่อให้ทราบถึงคุณลักษณะของผู้เรียน เช่น จุดเด่น จุดด้อย หรือจุดที่ควรพัฒนา ได้มีงานวิจัยที่ทำการศึกษเกี่ยวกับกรวัดและประเมินผล Palomba and Banta (1999) ได้กล่าวว่า การประเมินผล (Assessment) คือ การรวบรวมอย่างเป็นระบบ โดยใช้กระบวนการทบทวนข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการปรับปรุงการเรียนรู้และการพัฒนาของผู้เรียน นอกจากนี้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลควรมีทั้งความเที่ยง (Reliability) และความตรง (Validity) ตามเนื้อหาสาระการเรียนรู้ (Tyler, 1970) รวมทั้งผู้วัดและประเมินผลต้องมีความเป็นกลางและยุติธรรม เพื่อให้ผลลัพธ์ที่ได้มีความน่าเชื่อถือและสะท้อนผลการเรียนรู้ได้อย่างแม่นยำ (Wiggins, 2001) ในปัจจุบัน แนวคิดเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ การประเมินเพื่อสรุปผลการเรียนรู้ (Assessment of Learning) และการประเมินเพื่อการเรียนรู้ (Assessment for Learning) ซึ่งมีความหมายที่แตกต่างกัน คือ การประเมินเพื่อสรุปผลการเรียนรู้ เป็นการตัดสินผู้เรียนด้วยคะแนนหลังเรียนจบเพื่อเปรียบเทียบระหว่างผู้เรียน และประเมินศักยภาพของผู้เรียนได้เบื้องต้น โดยผลคะแนนที่ประเมินได้นั้นไม่สำคัญเท่ากับเกณฑ์คะแนนที่สะท้อนศักยภาพของผู้เรียน ในขณะที่การประเมินเพื่อการเรียนรู้จะพิจารณาถึงมาตรฐานเกณฑ์การประเมิน ผลแบบย้อนกลับและการออกแบบการประเมิน โดยไม่ได้มีจุดหมายมุ่งให้เกิดการเปรียบเทียบระหว่างบุคคล แต่จะเน้นการสะท้อนข้อดีและข้อควรปรับปรุงสำหรับการเรียนรู้ในขั้นต่อไป ซึ่งจะสามารถประเมินได้ตลอดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอด รวมถึงยังทำให้ผู้เรียนและผู้สอนเกิดความปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (Frey, 2014)

การวัดและประเมินผล ควรมุ่งเน้นการประเมินเพื่อการเรียนรู้มากกว่าการประเมินเพื่อสรุปผลการเรียนรู้ เนื่องจากเป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนมากกว่าการสรุปผลหรือตัดสินผู้เรียนหลังจบการเรียนการสอนในการเรียนรู้ นั่นๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในตนเองได้ (Buathong, 2017) ซึ่งสามารถทำได้หลากหลายรูปแบบ เช่น การให้ผู้เรียนประเมินตนเอง (Self-Assessment) การให้เพื่อนร่วมชั้นประเมิน (Peer-Assessment) การใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) หรือการใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค (Rubric) โดยผู้สอนจะต้องให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์เพิ่มเติมแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความคิดเห็นจากผู้สอนไปสังเคราะห์ต่อยอดและพัฒนาตนเองต่อไปได้

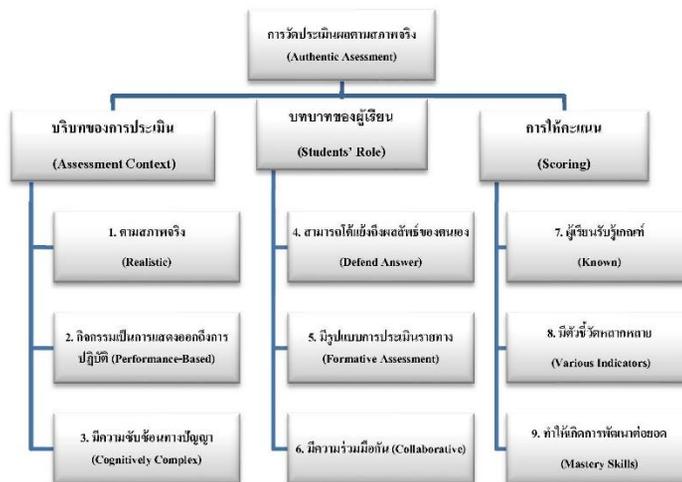
การวัดประเมินผลทักษะการเรียนรู้ จะต้องเน้นผลในเชิงคุณภาพ ซึ่งเกิดจากการปฏิบัติจริง ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายเพื่อตัดสินผ่านหรือไม่ผ่านเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการประเมินเพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีเครื่องมือในการประเมินที่หลากหลาย ทั้งการวัดประเมินที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการตามสภาพจริง นับตั้งแต่ก่อนการเรียน ระหว่างการเรียน และหลังการเรียน เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับให้ผู้เรียน ซึ่งนำไปสู่การปรับปรุงข้อด้อย พัฒนาข้อเด่น และต่อยอดจากสิ่งที่เรียนได้ (Dunbar, 2016) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ถือเป็นสิ่งที่เหมาะสมกับการประเมินทางด้านทักษะในศาสตร์แขนงต่างๆ รวมถึงศาสตร์ทางด้านดนตรี เช่นเดียวกัน (Onsri, 2015)

การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

การวัดประเมินผลตามสภาพจริง เป็นการมุ่งเน้นการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนที่แสดงออกมาทางการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ทั้งกระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) รวมถึงจะมุ่งเน้นการวัดผลองค์ประกอบของกระบวนการเรียนการสอนโดยรวม เพื่อมีจุดประสงค์ในการพัฒนาหลักสูตร เช่น จุดประสงค์การเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีความแตกต่างจากการประเมินผลแบบเดิมที่เป็นการประเมินผลแยกจากกระบวนการเรียนการสอน (Chaoarun, 2012) โดยการประเมินที่สอดคล้องกับกิจกรรมในสถานการณ์จริง จะต้องมึเนื้อหา กระบวนการสอน และวิธีการประเมินที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานการณ์ของโลกความเป็นจริง ดังนั้น การประเมินผลตามสภาพจริงจึงควรใช้ในสถานการณ์ที่สอดคล้องกับชีวิตจริงมากที่สุด (Frey, 2014) จากการวิจัย พบว่าการวัดและประเมินผลที่ดีและมีประสิทธิภาพ ควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดและทฤษฎีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และควรจะใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล เพื่อตอบสนองกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายของการเรียนการสอน เช่น แบบวัดประเมินผลตนเองสำหรับผู้เรียน (Self-Assessment) การวัดประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) รวมทั้งการนำทฤษฎีไปประยุกต์ใช้กับสาขาที่ต้องการประเมินอย่างเหมาะสมเพื่อให้การวัดและประเมินเกิดประสิทธิภาพสูงสุด (Yamaphat, 2007) นอกจากนี้ การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ไม่ใช่การวัดประเมินเพื่อวัดความสำเร็จจากการเรียนการสอนในห้องเรียนเสมอไปเท่านั้น แต่จะเป็นการประเมินเพื่อให้เห็นศักยภาพของผู้เรียนที่ได้ประยุกต์ใช้ความรู้ที่เกิดจากการเรียนรู้ในสถานการณ์จริงอย่างเหมาะสม และสามารถพัฒนาต่อยอดได้ให้เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริงได้ (Wesolowski, 2015) รวมทั้งยังทำให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมิน เพื่อเป็นเจ้าของการเรียนรู้ของตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะในด้านอื่นๆ เพิ่มเติมอีกด้วย (Frey et al., 2012)

ดังนั้น การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง มีความเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะนำมาใช้ในการประเมินทักษะทางด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา เนื่องจากวิชาดนตรีในระดับอุดมศึกษานั้นเป็นสาขาวิชาที่โดดเด่นและมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาด้านทักษะการปฏิบัติของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาต่อยอดในด้านความรู้และทักษะสามารถสะท้อนกระบวนการเรียนการสอนและนำไปปรับใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างเหมาะสมในอนาคต โดยมีผลการศึกษาและงานวิจัยที่สนับสนุนมากมายที่แนะนำเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลทางด้านดนตรีในปัจจุบันว่า ควรจะมีการปรับเปลี่ยนวิธีการวัดและประเมินผลเป็นการประเมินตามสภาพจริง (Brophy, 2019; Denis, 2018; Fuller, 2014)

จากการศึกษาของ Frey (2014); Whitlock and Nanavati (2013) ได้อธิบายถึงคุณสมบัติของการวัดและประเมินตามสภาพจริง ที่สามารถแบ่งออกได้ทั้งหมด 9 ประเภท โดยสามารถแบ่งได้ 3 หมวดย่อย ได้แก่ บริบทของการประเมิน (Assessment Context) บทบาทของผู้เรียน (Student's Role) และการให้คะแนน (Scoring) ดังภาพ 1

ภาพ 1 หลักการของการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

ที่มา: Frey (2014)

จากภาพ 1 บริบทของการประเมินตามสภาพจริง (Assessment Context) ต้องมีความใกล้เคียงและสอดคล้องกับสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันมากที่สุด เพื่อสามารถประเมินผู้เรียนจากสิ่งที่จะต้องเผชิญจริงได้ (Frey, 2014) และกิจกรรมการเรียนการสอนควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงออกให้ผู้สอนสามารถเห็นถึงพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดในสถานการณ์ที่ถูกจัดให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง นอกจากนี้ กิจกรรมที่วัดและประเมินผลตามสภาพจริงควรเป็นกิจกรรมที่มีความซับซ้อน ใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะในกระบวนการที่หลากหลาย เช่น ทักษะการปฏิบัติ (Performance-Based) ทักษะการวางแผน (Planning) ทักษะการแก้ปัญหา (Problem-Solving) และ การใช้ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) ซึ่งสิ่งเหล่านี้ นอกจากจะเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมต่อการวัดประเมินผล ยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมทักษะอื่นๆ ของผู้เรียนได้อีกด้วย อย่างเช่น การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในสถานการณ์จริง

บทบาทผู้เรียน (Students' Role) การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถอภิปรายผลคะแนน แสดงความคิดเห็นต่อผลการประเมินของตนเองได้ (Self-Assessment) และเป็นการแสดงถึงการไม่ปิดกั้นผู้เรียนต่อการประเมินผล ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีอิสระทางความคิดในการประเมินผลของตนเอง และสร้างให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นต่อการเรียนรู้ (Active Learner) เพื่อให้แสดงศักยภาพและทักษะอื่นๆ ออกมาได้มากที่สุด นอกจากนี้การมุ่งเน้นรูปแบบการประเมินรายทาง (Formative Assessment) ซึ่งเป็นการประเมินตลอดกระบวนการเรียนรู้ในช่วงเวลาที่หลากหลาย ไม่ใช่การประเมินเพียงเพื่อสรุปผลหรือตัดสินผู้เรียนจากการเรียนการสอนในครั้งสุดท้ายเท่านั้น สิ่งนี้จะส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างผู้สอน ผู้เรียน และเพื่อนร่วมชั้น ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลลัพธ์ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ได้

การให้คะแนน (Scoring) การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสิทธิ์ในการรับรู้เกณฑ์การประเมิน และสามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดและพัฒนาแนวทางการวัดประเมินผลของตนเองได้ เพื่อให้บรรลุตรงตามเป้าหมายของกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งการศึกษาของ Bharuthram and Patel (2017) พบว่า การที่ผู้เรียนได้ออกแบบการประเมินร่วมกับผู้สอนจะช่วยสร้างความมั่นใจและแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และฝึกฝนให้บรรลุเป้าหมายได้มากขึ้น รวมทั้งการใช้วิธีการ ตัวชี้วัด และเครื่องมือทางการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย จะสามารถประเมินผลผู้เรียนได้ครอบคลุมทุกด้านอีกด้วย และสิ่งสำคัญ คือ คะแนนจากการประเมินผลตามสภาพจริงไม่ใช่การตัดสินค่าเพื่อตัดสินผู้เรียน แต่จะเน้นการสะท้อนข้อดีและข้อควรปรับปรุง เพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อยอดจากการเรียนรู้เดิม และสามารถนำไปประยุกต์กับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ต่อไป (Payne et al., 2019)

การประยุกต์ใช้การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงกับการวัดประเมินผลทักษะทางดนตรี

จากหลักการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงและเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลในข้างต้น ผู้เขียนจะทำการสรุปผลของศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการนำมาประยุกต์ใช้กับการวัดและประเมินผลทักษะทางดนตรีได้ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 หลักการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงและการนำไปประยุกต์ใช้กับการประเมินทักษะทางดนตรี

หลักการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	การประยุกต์กับการวัดและประเมินผลทักษะทางดนตรี
1. ผู้เรียนมีโอกาสแสดงออกถึงพฤติกรรมที่ต้องการประเมินตามสภาพจริงหรือในสภาพแวดล้อมที่ใกล้เคียงความเป็นจริง	กำหนดภาระงานในการแสดงดนตรีให้ผู้เรียน ทั้งการแสดงในที่สาธารณะ การแสดงตามงานดนตรีต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ในการใช้ทักษะในสถานการณ์จริง
2. การวัดและประเมินผลมีความซับซ้อนและท้าทายความสามารถของผู้เรียน	กำหนดเกณฑ์การประเมินให้ครอบคลุมทักษะอื่นๆ นอกจากทักษะการปฏิบัติดนตรี เช่น ทักษะการวางแผนการแสดง การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า หรือการประยุกต์โดยใช้ความคิดนอกเหนือจากการเรียนการสอนสร้างสรรค์ผลงาน

หลักการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	การประยุกต์กับการวัดและประเมินผลทักษะทางดนตรี
3. ผู้เรียนมีโอกาสอภิปรายที่มาและผลการปฏิบัติงานของตนเองได้	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้โต้แย้ง หรือแสดงความคิดเห็นด้วยเหตุและผลเกี่ยวกับผลจากการประเมินทางดนตรีของตนเอง เช่น กระบวนการฝึกซ้อมเทคนิคที่ใช้ปฏิบัติ โดยผู้ประเมินควรรับฟังเพื่อนำไปพิจารณาในการเรียนการสอนไป
4. มีการประเมินผลตามรายทางในช่วงเวลาดำเนินการเรียนการสอน ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อนำมาพัฒนาการประเมินผลในกระบวนการเรียนการสอน	การประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรี ผู้สอนควรเริ่มประเมินผู้เรียนตั้งแต่มุ่งก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้เดิมของผู้เรียน ตั้งแต่ท่าทางการวางมือ การปฏิบัติบันไดเสียง คอร์ดพื้นฐาน การอ่านโน้ต และเทคนิคพื้นฐาน ประเมินระหว่างเรียนเพื่อสังเกตพัฒนาการความรู้ความเข้าใจ ทักษะในการปฏิบัติดนตรี และหลังเรียนเพื่อวัดผลจากการเรียน รวมทั้งความสามารถในการนำไปประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ผลงานทางดนตรีได้อย่างมีคุณภาพ
5. ผู้เรียนสามารถรับรู้เกณฑ์การประเมินและมีส่วนร่วมในการพัฒนาแนวทางการวัดและประเมินผลร่วมกับผู้สอน	ผู้เรียนทราบเกณฑ์การวัดและประเมินผลเพื่อสามารถวางแผนการฝึกฝนเทคนิคและทักษะล่วงหน้าได้ และร่วมออกแบบภาระงาน เช่น การเลือกบทเพลงสอบ รวมทั้งตัวชี้วัดในการประเมินตามจุดประสงค์การเรียนรู้
6. การวัดและประเมินผลควรใช้วิธีการ ตัวชี้วัด และเครื่องมือทางการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและครอบคลุม	นำเครื่องมือและรูปแบบการประเมินที่หลากหลายมาใช้ในการประเมินการเรียนการสอน เช่น การใช้รูปรีประเมินผลการแสดงดนตรีภาพรวมและเฉพาะจุด การใช้แฟ้มสะสมผลงานในการสะท้อนทักษะทางดนตรีระหว่างการเรียน หรือการใช้แบบบันทึกการเรียนรู้ตนเอง เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เรียนสามารถประเมินตนเองได้
7. การวัดและประเมินเพื่อเป็นข้อมูลตอบกลับที่ระบุข้อเด่น และข้อควรพัฒนาของผู้เรียน	ผลการประเมินมีการระบุเหตุผลของคะแนน ไม่มุ่งในการเปรียบเทียบหรือตัดสินผู้เรียนเพียงแค่ผลลัพธ์ตอนสุดท้าย แต่ควรให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมให้ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่ผู้สอนได้เสนอแนะไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาตัวเอง รวมถึงต่อยอดในการประกอบอาชีพได้

เครื่องมือในการวัดและประเมินผลทักษะทางดนตรีตามสภาพจริง

ในการวัดและประเมินผลด้านทักษะทางดนตรีตามสภาพจริง ควรมีเครื่องมือการวัดและวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้สอนหรือผู้ประเมินสามารถตรวจสอบศักยภาพของผู้เรียนได้รอบด้าน โดยผู้เขียนจะนำเสนอเครื่องมือวัดและประเมินผลทักษะทางดนตรีใน 4 รูปแบบ ดังนี้

1. แบบประเภทรายการ (Checklist) ใช้ในการตรวจสอบความครบถ้วนของเนื้อหาสาระในการประเมินผล ซึ่งเป็นรูปแบบของเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อใช้วัดและประเมินผลความสามารถของผู้เรียนเมื่อเทียบกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ตัวอย่างเช่น ผู้สอนได้ตั้งเกณฑ์ให้ผู้เรียนในวิชา ปฏิบัติคีย์บอร์ดพื้นฐาน ต้องสามารถปฏิบัติคีย์บอร์ดในบันไดเสียงจำนวน 6 บันไดเสียงได้ บันไดเสียงละ 10 คะแนน โดยตั้งเกณฑ์ผ่านไว้ 50 คะแนนถึงจะผ่านเกณฑ์ของ

รายวิชาได้ โดยสภาพจริงของการเรียนการสอน ผู้สอนจะทำแบบประเมินประเภทรายการไว้ หากผู้เรียนต้องการจะปฏิบัติเพื่อให้ประเมินเก็บคะแนนก็จะสามารถจัดการได้ง่ายและสะดวกต่อการประเมินผู้เรียน ซึ่งโดยส่วนใหญ่การประเมินแบบประเภทรายการมักจะใช้ร่วมกับการประเมินแบบรูบรีค

2. แบบรูบรีค (Rubric) จะมีความเหมาะสมกับการประเมินทักษะที่มีความซับซ้อนและเป็นนามธรรม ทำให้การประเมินได้ผลลัพธ์ที่ตรงตามจุดประสงค์และสภาพจริงของผู้เรียน รวมทั้งรูบรีคมีการใช้ตัวชี้วัดที่หลากหลายที่จะช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือในการวัดและประเมินผลอีกด้วย (Frey et al., 2012) สำหรับในการวัดและประเมินทักษะทางดนตรีสามารถใช้ได้ทั้งการประเมินแบบรูบรีคแบบกว้าง (Holistic Rubric) ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่วัดประเมินการปฏิบัติดนตรีและการปฏิบัติรวมวงดนตรีในภาพรวมได้ โดยข้อดีของการประเมินแบบรูบรีคแบบกว้าง คือ เกณฑ์การประเมินจะมีความยืดหยุ่นตามบริบทของการเรียนการสอน และรูบรีคแบบแคบ (Analytic Rubric) เป็นการประเมินที่เฉพาะเจาะจงใช้เวลามากกว่า และมีตัวชี้วัดเฉพาะที่ทำให้ผู้สอนสามารถให้คำแนะนำเพิ่มเติมกับผู้เรียนจากผลการประเมินได้ตรงจุด (Wesolowski, 2012)

3. แบบแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) เป็นการวัดและประเมินผลจากรวบรวมผลงานทั้งหมดของผู้เรียนที่เก็บสะสมไว้ในแฟ้มสะสมผลงาน โดยผู้สอนจะสามารถเห็นความต่อเนื่องและพัฒนาการของผู้เรียนตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงวันประเมินผล และเพิ่มความถูกต้องให้กับการประเมินโดยรวม (Frey et al., 2012) และยังทำให้ผู้เรียนได้เห็นผลงานของตนเองและจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเองมากขึ้น รวมทั้งแฟ้มสะสมผลงานยังเป็นเครื่องมือที่สามารถสะท้อนจุดเด่นและจุดด้อยของผู้เรียนแต่ละคนโดยปราศจากการเปรียบเทียบกับผู้อื่น และยังสามารถพัฒนาทักษะอื่นๆ เช่น การคิดวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนจากการสร้างแฟ้มสะสมผลงานได้อีกด้วย (Mhlauli & Kgosidialwa, 2016) นอกจากนี้ ยังพบว่า การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงานจะช่วยให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียน และรู้สึกภาคภูมิใจมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากขึ้น (Brophy, 2019) ซึ่งในการนำไปประยุกต์ใช้ในประเมินทักษะทางดนตรีระดับอุดมศึกษา สามารถให้ผู้เรียนรวบรวมการบ้าน รายงาน โน้ตเพลง สมุดบันทึกการฝึกซ้อม และผลงานสร้างสรรค์ของผู้เรียนไว้ในแฟ้มสะสมผลงาน เพื่อเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ในการประเมินผลของผู้สอนได้

4. แบบบันทึกการเรียนรู้ของตัวเอง (Learning Contracts) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ของตนเองได้ (Bone, 2014) และยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถประเมินตนเองจากการบันทึก ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการประเมินตนเองด้านทักษะทางดนตรี เช่น การกำหนดเป้าหมายในการฝึกซ้อมดนตรีและบันทึกผลการซ้อมดนตรีในแต่ละครั้ง เพื่อให้เห็นพัฒนาการของตนเอง ข้อดี และข้อที่ควรปรับปรุง ซึ่งสามารถนำมาปรับปรุงแก้ไขในครั้งถัดไปได้ และยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถเกิดแรงบันดาลใจและมีเป้าหมายในการเรียนรู้และฝึกฝนทักษะมากยิ่งขึ้น (Nichols, 2017)

บทสรุป

การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง จุดมุ่งหมายในการเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในการพัฒนาต่อยอดในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเน้นให้มีความสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) การประเมินตามสภาพจริงจะไม่มุ่งเน้นการตัดสินหรือเปรียบเทียบระหว่างบุคคล ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับ

การประเมินทักษะทางดนตรีระดับอุดมศึกษาได้เป็นอย่างดีและเหมาะสม เนื่องจากทักษะทางดนตรีเป็นทักษะที่เกิดจากการลงมือปฏิบัติจริง ผู้เรียนต้องเก็บเกี่ยวประสบการณ์จากการฝึกฝนเทคนิคและทักษะให้พร้อม ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนจะมีความเป็นปัจเจกของตนเองที่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องใช้เครื่องมือในการวัดผลที่หลากหลายวิธี เพื่อให้การวัดประเมินผลมีความครอบคลุมทุกตัวชี้วัดและสามารถรวบรวมเป็นข้อมูลให้ผู้เรียนได้นำไปพัฒนาต่อยอดในอนาคตได้ และสิ่งสำคัญ คือ ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและร่วมออกแบบการประเมินร่วมกับผู้สอน จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะและประสบการณ์ที่นอกเหนือทักษะทางดนตรี รวมทั้งยังสามารถประเมินผลตนเองเพื่อให้เกิดการสะท้อนผลต่อการเรียนรู้แก่ตนเองอย่างแท้จริง

References

- Adams, N. E. (2015). Bloom's taxonomy of cognitive learning objectives. *Journal of the Medical Library Association*, 103(3), 152–153.
- Bharuthram, S., & Patel, M. (2017). Co-constructing a rubric checklist with first year university students: A self-assessment tool. *Apples – Journal of Applied Language Studies*, 11(4), 35–55.
- Bone, Z. (2014). Using a learning contract to introduce undergraduates to research projects. *The Electronic Journal of Business Research Methods*, 12(2), 121-130.
- Brophy, T. S. (2019). *The Oxford handbook of assessment policy and practice in music education*. New York: Oxford University Press.
- Buathong, S. (2017). Measurement and assessment of learning skills in the 21st century. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 10(2), 1856-1867. [in Thai]
- Chaoarun, A. (2012). *Proposed guidelines for developing measurement and assessment in basic keyboard courses for undergraduate music programs in public higher education institutes in Bangkok and Vicinity* (Master thesis). Bangkok: Chulalongkorn University. [in Thai]
- Denis, J. M. (2018). Assessment in music: A practitioner introduction to assessing students. *Update Applications of Research in Music Education*, 36(3), 20–28.
<https://doi.org/10.1177/8755123317741489>
- Dunbar, L. (2016). Embedding technology and assessment into the music classroom with Nearpod. *General Music Today*, 29(3), 33–37.
- Frey, B. B., Schmitt, V. L., & Allen, J. P. (2012). Defining authentic classroom assessment. *Practical Assessment Research and Evaluation*, 17(2), 1-18. <https://doi.org/10.7275/sxbs-0829>
- Frey, B. B. (2014). *Modern classroom assessment*. Kansas: SAGE Publications.
- Fuller, J. A. (2014). Music assessment in higher education. *Journal of Social Sciences*, 2(6), 476-484.

- Leung, C., Wan, Y., & Lee, A. (2009). Assessment of undergraduate students' music compositions. *International Journal of Music Education, 27*, 250-268.
- Madsen, C. K., Standley, J. M., Byo, J. L., & Cassidy, J. W. (1992). Assessment of effective teaching by instrumental music student teachers and experts. *Applications of Research in Music Education, 10*, 20-24.
- Mearsa, J., & Suttachit, N. (2017). Guidelines the instruction management of classical saxophone practical skills course in music program, bachelor degree. *An Online Journal of Education, 12*(4), 157-168. [in Thai]
- Mhlauli, M. B., & Kgosidialwa, K. (2016). The use of a portfolio to enhance authentic assessment among in-service student-teachers' in social studies education at the University of Botswana. *Journal of Education and Human Development, 5*(3), 84-96.
- Nichols, B. E. (2017). Constructing singing assessments for the music classroom. *General Music Today, 30*(3), 13-17.
- Onsri, P. (2015). The instructor's role towards 21st century learning skills. *Journal of The Royal Thai Army Nurses, 16*(3), 8-13. [in Thai]
- Palomba, C. A., & Banta, T. W. (1999). *Assessment essentials: Planning, implementing, and improving assessment in higher education*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.
- Payne, P. D., Burrack, F., Parkes, K. A., & Wesolowski, B. (2019). An emerging process of assessment in music education. *Music Educators Journal, 105*(3), 36-44.
- Ritjaroon, P. (2012). *Principles of educational measurement and evaluation* (7th ed.). Bangkok: House of Kermyst. [in Thai]
- Sisiadngam, W, Kaenampompan, P., & Vilailuck,S. (2019). Authentic assessment of the musical instrument practice course in higher education. *Journal of Educational Measurement Mahasarakham University, 25*(1), 16-27. [in Thai]
- Scott, S. (2004). Evaluating tasks for performance-based assessments: Advice for music teachers. *General Music Today, 17*(2), 17-21.
- Suttachit, N. (2012). *Music education: Principles and essences* (9th ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Taebel, D. K. (1990). An assessment of the classroom performance of music teachers. *Journal of Research in Music Education, 38*, 5-23.
- Tyler, R. W. (1970). *Basic Principle of curriculum and instruction*. Chicago: University of Chicago Press.

- Wesolowski, B. C. (2012). Understanding and developing rubrics for music performance assessment. *Music Educators Journal*, 98(3), 36–42.
- Wesolowski, B. C. (2015). Tracking student achievement in music performance: Developing student learning objectives for growth model assessments. *Music Educators Journal*, 102(1), 39–47.
- Whitlock, B., & Nanavati, J. (2013). A systematic approach to performative and authentic assessment. *Reference Services Review*, 41(1), 32-48.
- Wiggins, J. (2001). *Teaching for musical understanding*. Boston: McGraw Hill.
- Yamaphat, S. (2007). *The study of dimension and model of performance evaluation used balanced scorecard: A case study office of the permanent secretary ministry of commerce* (Master thesis). Bangkok: Kasetsart University. [in Thai]